

ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО ГАЗОПРЕНОСНИТЕ И/ИЛИ ГАЗОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИТЕ МРЕЖИ, ЗА ДОСТЪП ДО СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ

Глава първа ПРАВИЛА ЗА ДОСТЪП ДО ГАЗОПРЕНОСНИТЕ И/ИЛИ ГАЗОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИТЕ МРЕЖИ

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) Тези правила определят:

1. Условията за предоставяне на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи, на които следва да отговарят лицата, поискали достъп;
2. Ред за предоставяне на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи на лицата, поискали достъп;
3. Лицата, имащи право на достъп до газопреносните мрежи и до газоразпределителните мрежи са: обществен доставчик на природен газ, добивни предприятия, оператори на съоръжения за съхранение на природен газ, оператори на съоръжения за втечнен природен газ; оператор на газопреносна мрежа, комбиниран оператор, оператори на газоразпределителни мрежи, търговци на природен газ, клиенти и крайните снабдители на природен газ.

(2) Настоящите правила имат за цел да гарантират, че операторите на газопреносни и газоразпределителни мрежи предлагат услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа;

(3) Настоящите правила имат за цел да гарантират, че операторите на газопреносни мрежи:

1. Предоставят на трети страни услуги за достъп, както за непрекъсваеми доставки, така и за прекъсваеми доставки при условията на цената за прекъсваеми доставки на трети страни, като се отразява вероятността от прекъсване;

2. Предлагат на ползвателите на мрежата, както дългосрочни, така и краткосрочни услуги.

Раздел II Условия за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи

Чл. 2.(1). Право на достъп до мрежите имат лицата по чл. 1, т.3.

(2) Газопреносното и газоразпределителното предприятие предоставят на ползвателите достъп до мрежите си при условия на равнопоставеност, прозрачност и недопускане на дискриминация на лицата, отговарящи на изискванията на тези правила и при наличие на сключен договор за осигурени количества природен газ в или извън страната.

Чл. 3. Право на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи могат да имат и местни лица в държава членка на ЕС, или регистрирани в държава, с която Република България има постигната договореност по силата на международен акт за взаимоприлагане на съответното право на ЕО при наличие на междусистемни връзки и при условията на чл.176а от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Раздел III

Ред за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи

Чл. 4. (1). Лицата по чл. 1, т. 3 и чл. 3 подават до оператора на газопреносна и/или оператора на газоразпределителна мрежа писмено заявление за достъп по образец (заявка) и приложения към него, изготвени от оператора и оповестени от него по подходящ начин, включително на интернет страницата му.

(2) Всяко лице, имащо право на достъп или ползвател на мрежа заявява достъп или корекция на предоставения достъп чрез заявление за достъп, което се попълва и представя на хартиен и на електронен носител в определен от оператора на съответната мрежа формат. При противоречие между хартиения и електронния носител предимство има хартиения.

(3) Заявлението за достъп следва да включва минимум:

- заявен капацитет за пренос на входна/и точка/и;
- заявен капацитет за пренос на изходна/и точка/и;

Сумата от заявления капацитет на входните точки трябва да е равна на сумата от заявления капацитет на изходните точки. Изискването важи до установяването на виртуална търговска точка;

- период за достъп и пренос - начална дата и крайна дата, който не може да е различен от газов месец, газово тримесечие или газова година.

(4) В заявлението следва да бъде включена информация относно осигурен/резервиран капацитет за пренос през преносната мрежа на съседен оператор до входна точка на националната преносна мрежа от договора за пренос през съседен оператор в полза на заявителя за период и капацитет, съответстващ на заявления във входната точка.

(5) Заявление за достъп се подава и в случаите, когато се иска промяна на вече предоставен достъп до мрежите, ако промяната се налага вследствие разширение, реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи съоръжения на заявителя.

Чл. 5. (1) Сроковете за подаване на заявление за достъп и заявяване на капацитет от лицата, желаещи достъп или ползватели са:

1. Подаване на заявление за достъп и заявяване на **годишен капацитет** – не по-късно от 60 дни преди началото на периода и не по-рано от 365 дни преди началото на периода;

2. Подаване на заявление за достъп и заявяване на **тримесечен** или **месечен капацитет** – не по-късно от 45 дни преди началото на периода и не по-рано от 365 дни преди началото на периода.

(2) Сроковете за разглеждане и произнасяне по подадено заявление за достъп и заявен капацитет от лицата, желаещи достъп или ползватели са:

1. За одобряване, отхвърляне или коригиране на подадено заявление за достъп и заявен **годишен капацитет** – до 30 дни преди началото на периода, но не по-късно от 30 дни от получаване на заявлението.

2. За одобряване, отхвърляне или коригиране на подадено заявление за достъп и заявен **тримесечен** или месечен **капацитет** - до 15 дни преди началото на периода, но не по-късно от 15 дни от получаване на заявлението.

(3) Операторът на газопреносна, съответно на газоразпределителна мрежа разглежда подаденото заявление и приложенията към него. Ако се установи, че заявителят не е представил необходимите документи съгласно тези правила или изискванията на оператора и/или ако операторът прецени, че е необходимо, същият уведомява писмено заявителя да представи допълнително данни и документи в 14-дневен срок от получаване на писменото съобщение. На заявителя се дава указание, че при непредставянето на необходимите документи в срок, срокът за произнасяне от оператора на мрежата може да се удължи със срока на забавяне от страна на заявителя.

(4) Операторът може при наличието на непреодолима сила или други оповестени от него форсмажорни обстоятелства да приеме и/или да разгледа заявка след горепосочените срокове.

(5) Операторите осигуряват системи на екран за онлайн заявки на капацитет и потвърждение, както и процедури за заявки и коригиране на заявки.

Чл. 6. (1) След получаване на заявление с всички необходими документи, операторът на газопреносната, съответно газоразпределителната мрежа извършва проучване на възможността и условията за предоставяне на достъп на заявителя.

(2) Проучването обхваща наличието на условията по раздел II, заявления капацитет, липсата на пречки за предоставяне на достъп, техническите параметри и възможните срокове за осъществяване на достъпа.

Чл. 7. (1) В сроковете по чл. 5 за разглеждане и произнасяне по заявление за предоставяне или за промяна на предоставен достъп, газопреносното или газоразпределителното предприятие изготвя и изпраща на заявителя проект на договор, който да се сключи между оператора на газопреносна и/или газоразпределителна мрежа и ползвателя, с който се предоставя достъп, или мотивиран отказ.

(2) В проекта на договор се уреждат условията за достъп за точно определен обект и се включват следните задължителни параметри:

1. разрешен капацитет в т.ч. максимален и минимален часов разход на природен газ и налягането в мрежата;

2. профил на натоварването в годишен аспект, съответно тримесечен, месечен или дневен аспект;

3. точки на измерване на природния газ на вход и изход от преносната и/или разпределителните мрежи.

(3) Заявителят следва да подпише проекта на договор и същият да се сключи в 7-дневен срок от получаването му от оператора на съответната мрежа.

Чл. 8. (1) Клиент или потенциален клиент на природен газ, разположен на територията на лицензиант – оператор на газоразпределителна мрежа, получил мотивиран писмен отказ за предоставяне на достъп от оператора на разпределителната мрежа може да получи достъп до газопреносната мрежа при кумулативното наличие на следните условия:

1. Положително становище или проект на договор, съдържащи условията за предоставяне на достъп от оператора на газопреносната мрежа

2. Предварителен договор за доставка на природен газ, включително за директните газопроводи за небитовите клиенти

Чл. 9. Изграден директен газопровод на небитов клиент към преносната мрежа не може да бъде ползван за целите на достъпа от/до друг небитов клиент или потенциален такъв, освен от лицензиант – оператор на газоразпределителна мрежа, на чиято територия се намират тези клиенти.

Чл. 10. Операторът на газопреносна, съответно на газоразпределителна мрежа може да откаже достъп до мрежите:

- при условията на чл. 172, ал. 2 и чл. 172а от Закона за енергетиката;

- когато заявителят не отговаря на условията по раздел II и III или не представи необходимите документи съгласно тези правила.

Раздел IV

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването

Чл. 11. (1) Операторът на газопреносната мрежа разработва, прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които гарантират предоставянето на максимален капацитет във всички

важни точки (включително входни и изходни) на всички участници на пазара, като се отчитат целостта на системата и ефикасната експлоатация на мрежата, включително правила за управление на претоварването. Операторите на газопреносни мрежи се консултират с ползвателите на мрежа относно механизми за разпределение на капацитет и процедурите за управление на претоварването и ги представя в ДКЕВР за одобрение преди тяхното прилагане.

(2) Механизмите за разпределяне на наличния капацитет за всяка входна и изходна точка и за мрежата като цяло могат да бъдат, както следва:

1. По правилото „Пръв заявил, пръв получил“;
2. Пропорционално разпределение;
3. Аукцион;
4. Открито запитване (в случай на нова газова инфраструктура).

(3) Механизмите по ал. 2 се прилагат отделно за заявления непрекъсваем и за заявления прекъсваемия капацитет. Първо се разпределя непрекъсваемия капацитет и след това прекъсваемия, ако е обявен такъв и ако изрично е заявен (посочен) в Заявлението за достъп.

(4) Механизмите за разпределение на капацитет трябва да са гъвкави и да могат да се изменят и приспособяват към променящите се пазарни условия, да не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара, нито да създават бариери за навлизане на пазара, както и да подават подходящи икономически сигнали за ефективно и оптимално използване на техническия капацитет и да улесняват инвестирането в нова инфраструктура.

Чл. 12. Техническият капацитет се изчислява на база на механизъм за изчисляване на капацитет, приет и оповестен от съответния оператор на газопреносна мрежа.

Чл. 13. (1) Свободният непрекъсваем капацитет за всяка входна и изходна точки и за мрежата като цяло (или участък от нея) за даден период е разликата между техническия капацитет и непрекъсваемия капацитет за съответните входни и изходни точки или мрежата като цяло (в т.ч. участъци от нея с по-малък капацитет) за съответния период, който вече е разпределен (договорен) на ползватели на мрежата.

(2) Капацитет за всяка точка се заявява в **MWh/ден** и може да се разпределя за заявления период на **дневна база**.

Чл. 14. Операторът на газопреносна мрежа разпределя прекъсваем капацитет в случаите, когато за съответните точки няма възможност за предоставяне на непрекъсваем капацитет или непрекъсваемият капацитет е вече разпределен, както и ако по технологични и/или търговски причини е необходимо част от непрекъсваемия капацитет да бъде трансформирана в прекъсваем, на краткосрочна основа.

Чл. 15. След изчерпване на целия наличен непрекъсваем капацитет за дадена точка или за мрежата като цяло се обявява липса на свободен непрекъсваем капацитет за съответните точки или мрежата като цяло и се предлага само прекъсваем капацитет;

1. Механизмът за разпределяне на прекъсваем капацитет се прилага отделно от този за непрекъсваем капацитет.

2. Прекъсваем капацитет се разпределя след пълното разпределяне на непрекъсваемия капацитет или ако има обявен на страницата на оператора прекъсваем капацитет за съответните точки и заявка на поне един потенциален или регистриран ползвател за него.

Чл. 16. След всеки работен ден, в който е имало заявки и разпределения на капацитети (приложен е механизмът за разпределение) се преизчисляват свободните капацитети по точки и за мрежата като цяло и тези изчисления се ползват при следващия цикъл на прилагане на механизма в следващите работни дни с постъпили заявки. Преизчисляване се извършва и след всяко изтичане или прекратяване на договор за пренос, водещо до освобождаване на капацитет или ако капацитет е

освободен се предоставя неизползвания непрекъсваем капацитет като прекъсваем капацитет на краткосрочна основа. В случай, че потенциален клиент, на който е разпределен капацитет откаже да сключи договор за пренос, освободеният по този ред капацитет се обявява за свободен.

Чл. 17. Ползвателите имат право да търгуват помежду си разпределения им капацитет.

Чл. 18. (1) В случаи на договорно претоварване, операторът на газопреносна мрежа осигурява:

1. Разпределение на капацитет за нови договори въз основа на освобождаване на неизползвания капацитет чрез предоставяне на възможност на потребителите на мрежата да дадат под наем или да препродадат капацитетите по своите договори,

2. Предлагане на неизползвания капацитет на пазара поне за един ден напред като прекъсваема услуга.

(2) Принципите по ал. 1 се прилагат към целия договорен капацитет, включително и към съществуващите договори.

Чл. 19. (1) В случай че договорен капацитет остане неизползван, операторите на преносни системи предлагат капацитета на първичния пазар като прекъсваем капацитет чрез договори с различна продължителност, доколкото този капацитет не се предлага на вторичния пазар от съответния ползвател на мрежа на разумна цена.

(2) Операторите на преносни системи могат да предложат на пазара поне част от неизползвания капацитет като непрекъсваем капацитет, когато са налице условия затова.

Раздел V

Предоставяне на информация

Чл. 19. (1) Операторът на газопреносна и газоразпределителна мрежа оповестява публично подробна информация относно предлаганите услуги (описание на услугите - дългосрочни, краткосрочни, прекъсваеми и непрекъсваеми услуги и техните цени) и условията, които предлага, заедно с техническата информация, необходима на ползвателите на мрежата, за да получат ефективен достъп до нея.

(2) За предоставяните услуги всеки оператор на преносна и газоразпределителна мрежа оповестяват публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодически по стандартизиран и удобен за ползване начин, напр. схема на газотранспортната мрежа на съответния оператор, посочваща всички входни и изходни точки към дадената мрежа и всички точки, свързващи мрежата с други оператори, изискванията за качеството на предлагания за пренос природен газ и за налягането. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата. Операторите са задължени да актуализират информацията при наличие на промени.

(3) Операторът на преносна система е задължен да оповестява публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на заявки, прогнози и реализирани потоци към и от системата въз основа на информацията, която е била достъпна за оператора на преносна система и необходимите данни, предоставени от съответните участници на пазара.

(4) Операторите публикуват подробна информация за образуване на цените, тарифи, методика и структура. Тези тарифи или методологии на ценообразуване трябва да са приложими за всички участници, да бъдат одобрени от ДКЕВР и публикувани преди влизането им в сила.

(5) Поне веднъж годишно операторите на газопреносни мрежи публикуват програма на плановите ремонти и планирани периоди за профилактика на мрежата за съответната година, които могат да засегнат правата на ползвателите на мрежата, произтичащи от договори за пренос, както и съответната експлоатационна информация,

(6) Операторите публикуват на интернет страницата си договорите за пренос и/или стандартните условия, определящи правата и задълженията на всички ползватели на мрежа.

(7) Операторите на съответните мрежи обявяват на интернет страницата си и всяка друга информация за мрежите си, която произтича от Третия енергиен пакет и Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове.

Чл. 20. (1) Операторите на съответните мрежи разработват информационни системи и средства за електронна комуникация, за да осигуряват адекватна информация на ползвателите на мрежата и да опростяват сделките, като заявки, договаряне на капацитет и прехвърляне на права върху капацитет между ползвателите на мрежата.

(2) Информацията, която се публикува на интернет страниците, следва да е смислена, ясна, по начин лесен за използване и във формат, позволяващ изтегляне по мрежата.

Глава Втора

ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ

Раздел I

Общи положения

Чл. 21. Тези правила определят:

1. условията за предоставяне на достъп до съоръженията за съхранение на природен газ, на които трябва да отговарят лицата, поискали достъп;

2. реда за предоставяне на достъп до съоръженията за съхранение на природен газ.

Чл. 22. Периодът от 1 до 15 април и периодът от 1 до 15 октомври на всяка календарна година се използва за стабилизиране на резервоари, техническа профилактика и подготовка на съоръженията за съхранение на природен газ за следващ базов период на нагнетяване/добив.

Раздел II

Условия за предоставяне на достъп до съоръженията за съхранение на природен газ

Чл. 23. Операторът на съоръженията за съхранение на природен газ предоставя достъп при условия на равнопоставеност на лицата, отговарящи на условията, определени в тези правила, и при наличие на предварителен договор за осигурени количества природен газ от обществения доставчик, търговци или добивни предприятия, в или извън страната.

Чл. 24. Право на достъп до съоръженията за съхранение на природен газ могат да имат и местни лица в държава-членка на Европейския съюз, или регистрирани в държава, с която Република България има постигната договореност по силата на международен акт за взаимно прилагане на съответното право на Европейската

общност, при наличие на междусистемни връзки и при условията на чл. 176а от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Раздел III

Ред за предоставяне на достъп до съоръженията за съхранение на природен газ

Чл. 25. Операторът на съоръжението за съхранение е длъжен:

1. Да обслужва и поддържа в условия на сигурност и икономическа изгода мощностите в съоръжението за съхранение на природен газ;
2. Да предлага на трети страни достъп до съоръженията за съхранение при спазване на недискриминационни процедури, прозрачно и еднакво достъпно за всички потенциални клиенти чрез сключване на двустранни договори, които са предмет на наблюдение и одобрение от ДКЕВР;
3. Да задоволява търсенето на пазара при спазване на недискриминационен достъп до съоръженията за съхранение, без да поставя каквито и да е препятствия пред потенциалните клиенти и при провеждане на тръжни или конкурсни процедури;
4. Да установи правила за ефективно и постоянно ползване капацитета на съоръжението за съхранение, като максимално използва разполагаемия капацитет и предлага свободния капацитет, като уведомява потребителите за това текущо;
5. Да използва разполагаемата при него търговска информация за клиентите на съоръжението за съхранение конфиденциално и единствено по предназначение;
6. Да предоставя периодично актуална информация, ако тя бъде поискана от ДКЕВР или от оператора на газопреносната система;
7. Да си сътрудничи с оператора на газопреносната система за целите на сигурността, както на съоръжението за съхранение, така и на газопреносната система.
8. Гаранциите за сигурност за потребителите на съоръжението за съхранение трябва да са недискриминационни и да не представляват пречка за осъществяване на пазарни отношения между страните.

Чл. 26. (1) Операторите на съоръженията за съхранение на природен газ оповестяват в интернет:

1. подробно описание на предлаганите услуги, в т.ч. дългосрочни и краткосрочни, услуги и техните цени;
2. образец на стандартен договор за съхранение на природен газ;
3. принципна схема на газотранспортната мрежа на оператора, посочваща входна и изходна точки свързващи газотранспортната мрежа със съоръженията за съхранение на природен газ;
4. изисквания за качеството на предлагания за съхранявания и добит природен газ.
5. информация за наличния капацитет и я актуализират при наличие на промени.

Чл. 27. (1) До 31 Март операторът на съоръжението за съхранение на природен газ обявява на интернет страницата си:

1. Свободния непрекъсваем капацитет на газохранилището по газови месеци за нагнетяване, респ. за добив, който се предлага на потенциалните клиенти през цялата газова година;
2. Възможността за сключване на договори за дългосрочни и краткосрочни услуги за съхранение с непрекъсваем капацитет;
3. Минималният непрекъсваем капацитет за съхранение, който потенциален клиент може да заяви за съхранение;
4. Срок за представяне на заявления за непрекъсваем капацитет за съхранение за предстоящата газова година (не по-кратък от 7 дни от датата на обявяването му).

(2) При наличие на свободен капацитет за съхранение, операторът актуализира информацията извън срока по ал. 1 с оглед своевременно предлагане на капацитета на първичния пазар, поне ден напред като прекъсваема услуга.

(3) Всеки капацитет на съоръжението за съхранение, поискван от лице, имащо право на достъп, трябва да бъде предлаган при условията за достъп на трета страна на недискриминационна основа, при равностойни договорни условия.

Чл. 28. (1) Принципите за разпределяне на наличния и неизползван капацитет са:

1. наличният капацитет се разпределя на принципа прозрачност и равнопоставеност и на конкурсна основа.

2. неизползваният капацитет от ползвател на газоохранилището се преразпределя от оператора на преносната мрежа, след като той е уведомил за това ползвателя.

(2) Капацитетът на съоръжение за съхранение трябва да бъде предоставян на ползвателите при спазване на недискриминационни процедури. Операторът на съоръжението за съхранение предлага на ползвателите техническият капацитет на съоръжението с изключение на тази част, която е за оперативни цели на оператора, а също така и за нуждите на оператора на газопреносната система. Изключването на капацитет на съоръжението за съхранение от трети страни се одобрява и наблюдава от ДКЕВР.

Чл. 29. (1) За заявяване на капацитет в съоръжението за съхранение, потенциалният ползвател следва да подаде заявление, съгласно утвърден от оператора на съоръжението за съхранение образец.

(2) Заявлението за капацитет за съхранение трябва да се представи писмено и задължително включва:

- заявен капацитет за съхранение;
- график за нагнетяване и график за добив по газови месеци – посочват се предпочитаните и допустимите капацитети за нагнетяване/добив за всеки газов месец;
- списък с приложени извлечения от договори за доставка на природен газ, сключен през предходна газова година, в случай, че има такива, подписан от заявителя;
- списък с приложено извлечение от договори за доставка на природен газ за предстоящата газова година, в случай, че има такива, подписан от заявителя;
- гаранционен депозит – парична или банкова гаранция в размер на % от месечната стойност на съхранения природен газ според заявения капацитет и действащата към момента цена на съхранението, утвърдена от ДКЕВР. Банковата гаранция се издава съгласно приложен образец за срок от 2 месеца след крайния срок за подаване на заявлението за капацитет.

(3) Операторът на съоръжение за съхранение може при обоснована преценка да изисква от заявителя представянето на допълнителни документи, доказващи кредитоспособността, които обаче не представляват неоправдана бариера за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.

(4) Операторът одобрява или мотивирано отказва да одобри заявлението за достъп до съоръжение за съхранение в 10-дневен срок от подаване на заявлението и на всички документи, приложени към заявлението.

(5) При одобрение на потенциалния ползвател се издава удостоверение с валидност 6 месеца от датата на издаването му, при условията, определени в него. За издадените удостоверения операторът води регистър.

(6) При одобрение, операторът изпраща на заявителя проект на договор за съхранение, като заявителят следва да подпише проекта и същият да се сключи в 7-дневен срок от получаването му.

(7) Операторът и ползвателят могат да сключват договори и извън газовата година, с начални дати, различни от стандартните, или с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор, като това не води до необосновано по-високи цени.

Чл. 30. (1) Операторът на съоръжението разработва, прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които гарантират предоставянето на максимален капацитет на всички участници на пазара, при отчитане целостта и ефикасната експлоатация на системата, като се консултират с ползвателите и ги представят за одобрение в ДКЕВР преди тяхното прилагане.

(2) Операторите предлагат минимално следните видове услуги:

- Пакетни /договорни / услуги по отношение на нагнетяването/ изтеглянето на газ , при утвърдени технически параметри .

- Необвързани услуги /допълващи пакетните/ за разполагаемите капацитети на хранилището в началото на календарната година.

- Дългосрочни /над 1 година/ и краткосрочни/ под 1 година/,при минимален период на престой 1 ден.

(3) Услугите, които предлага операторът на системата за съхранение трябва да бъдат в интерес на ползвателите и съобразени с пазарната ситуация и икономическата ефективност.

(4) Операторът на съоръжението за съхранение предлага услуги, които са съвместими с използването на интерконекторни газопреносни системи и осигуряващи лесен достъп до съоръжението за съхранение.

(5) Операторът на системата за съхранение трябва да има развита информационна система за електронна комуникация, за да предоставя адекватни и актуални данни на ползвателите и да улеснява евентуални размени на капацитети между тях.

Раздел IV Контрол

Чл. 31. Контролът по изпълнението на тези правила се осъществява от ДКЕВР по реда и при условията на Закона за енергетиката.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тези правила:

1. „Достъп” е правото за използване на преносната мрежа и/или разпределителните мрежи за пренос на електрическа енергия или природен газ срещу заплащане на цена и при условията на тези правила.

2. „Газопреносна мрежа” е система от газопроводи с високо налягане и съоръженията към тях с единен технологичен режим на работа за пренос на природен газ до изхода на газоизмервателна станция или газорегулираща станция.

3. „Входна точка” – физическа точка, съоръжена със средства за търговско измерване, където се извършва измерването на количеството, налягането и качеството на природния газ за пренос и се извършва неговото предаване от ползвателя на съответния оператор;

4. „Изходна точка” – физическа точка, съоръжена със средства за търговско измерване, където се извършва измерването на количеството и налягането на пренесения природен газ и се извършва неговото предаване от съответния оператор на ползвателя на мрежите;

5. „Трансгранична точка” е входна точка, която свързва националната преносната мрежа с други преносни мрежи;

6. „Газорегулираща станция, Автоматична газорегулираща станция (ГРС, АГРС) е инсталация за регулиране налягането на природния газ, съоръжена и със средства за търговско измерване;

7. „Клиент” е клиент на едро или краен клиент на природен газ, включително предприятие за природен газ, което купува природен газ;

8. „Клиент на едро“ е физическо или юридическо лице, различно от оператор на газопреносна и газоразпределителна мрежа, което купува природен газ с цел препродажба;

9. „Краен клиент“ е клиент, който купува природен газ за собствено ползване.

10. „Ползвател на мрежите” е физическо или юридическо лице, което доставя или получава доставки по газопреносна и/или газоразпределителна мрежа;

11. „Пренос на природен газ” е транспортирането на природен газ през преносната мрежа или газоразпределителни мрежи;

12. „Договорен капацитет” е капацитетът, който операторът на преносна система е разпределил на ползвател на мрежата съгласно договор за пренос;

13. „Технически капацитет” е максималния непрекъсваем капацитет, който операторът на преносна система може да предложи на ползвателите на мрежата, като вземе под внимание целостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система;

14. „Непрекъсваем капацитет” е капацитет за пренос на газ, чиято непрекъсваемост е гарантирана от оператора на преносна система по силата на сключен договор;

15. „Прекъсваем капацитет” е газов капацитет за пренос, който може да бъде прекъсван от оператора на газопреносна и/или газоразпределителна система в съответствие с условията, залегнали в договора за пренос;

16. „Прекъсваем капацитет за реверсивен пренос на търговска база (backhaul или виртуален капацитет)” – означава газов капацитет за пренос на трансгранична точка в посока обратна на физическия пренос, който се осъществява на търговски принцип;

17. „Заявка”- предварително уведомление от страна на ползвателя на мрежата на оператора на съответната мрежа за реалния поток, който ползвателят иска да бъде пренесен по тази мрежа.

18. „Коригираща заявка“ е последващо уведомяване, с което се коригира първоначалната заявка.

§ 2. По смисъла на тези правила:

1. Кубичен метър природен газ е количеството природен газ в обем един кубически метър при температура 20°C и абсолютно налягане 0.101325 МРа.

2. „Добив“ – дейности, целящи определени количества природен газ, намиращи се в подземния газов резервоар на газохранилището, да достигнат газотранспортната мрежа;

3. „Нагнетяване“ – дейности, целящи определени количества природен газ от газотранспортната мрежа да достигнат до подземния газов резервоар на газохранилището с цел тяхното съхранение за определено време;

4. „Съоръжение за втечнен природен газ“ е терминал, който се използва за втечняването на природен газ или за внасянето, разтоварването и регазификацията на втечнения природен газ, и включва спомагателни услуги и временно съхранение, необходими за процеса на регазификация и последващата доставка към газопреносната система, но не включва частите от терминалите за втечнен природен газ.

5. Подземно газово хранилище – подземни и надземни съоръжения, изградени на базата на подземни структури, пригодени за съхранение на природен газ.

6. Подземен газов резервоар (резервоарът) – подземната част, в която нагнетените количества природен газ реално престояват преди обратното им извличане (добиване).

7. Съхранение на природен газ е дейност по нагнетяване на природен газ в съоръжение за съхранение на природен газ и/или в съоръжение за втечен природен газ и обратното му извличане и връщане в газопреносната мрежа, без да включва доставка на природен газ.

8. Работен капацитет за съхранение – максимален обем от природен газ, който може да бъде съхраняван в подземния газов резервоар в един момент;

9. Търговски капацитет за съхранение – частта от работния капацитет, която може да бъде използвана за съхранение на природен газ за клиенти и която операторът предлага на ползвателите на хранилището;

10. Търговски непрекъсваем капацитет за нагнетяване/добив – капацитет за нагнетяване или добив, чиято непрекъсваемост е гарантирана от Оператора по силата на сключен договор за съхранение;

11. Търговски прекъсваем капацитет за нагнетяване/добив – капацитет за нагнетяване или добив, който може да бъде прекъсван (частично или изцяло) по всяко време от оператора, съгласно сключения договор за съхранение;

12. Краткосрочни услуги по съхранение – договорен капацитет за съхранение, при който графика на нагнетяване и на добив е в рамките на една газова година;

13. Дългосрочни услуги по съхранение - договорен капацитет за съхранение, при който периода между графика на нагнетяване и на добив е повече от една газова година;

14. Свободен капацитет – тази част от търговския капацитет за съхранение, която Операторът не е разпределил и която все още е налична за ползвателите в даден момент;

15. Капацитет, резервиран за Оператора - частта от работния капацитет, която не се предлага на ползвателите и е предназначена единствено за съхранение на природен газ, необходим на съответния оператор за технологични нужди по преноса и за балансиране на газопреносната система;

16. Договорен капацитет – част от търговския капацитет, който операторът е разпределил за съответен клиент, съгласно сключен договор за съхранение;

17. Сумарен договорен капацитет – сумата от договорените капацитети, запазени за всички клиенти, с които има сключени договори за съхранение;

18. Базов период за нагнетяване (период на нагнетяване) - времеви период, започващ от 08:00 часа на 15-ти април от дадена календарна година и приключващ в 08:00 часа на 1-ви октомври от същата календарна година през който операторът има техническа готовност реално да нагнетява природен газ в газохранилището за нуждите на клиентите.

19. Базов период за добив (периода на добив) - времеви период, започващ в 08:00 часа на 15-ти октомври от дадена календарна година и приключващ в 08:00 часа на 1-ви април от следващата календарна година, през който операторът има техническа готовност реално да добива природен газ от газохранилището.

19. Капацитет за нагнетяване – максималното количество природен газ, което може да бъде реално нагнетено в хранилището за един газов ден (24 часа), в зависимост от достигнатото пластово налягане в Резервоара.

20. Капацитет за добив – максималното количество природен газ, което може реално да бъде добито от хранилището за един газов ден (24 часа), в зависимост от пластовото налягане в Резервоара.

21. Предпочитан капацитет за нагнетяване и добив – капацитет по газови месеци, посочен от заявителя в Заявлението му, с който потенциалният клиент приоритетно кандидатства при разпределението на свободния капацитет. Общото

количество на заявените предпочитани капацитети за добив и за нагнетяване следва да бъдат еквивалентни на заявения капацитет за съхранение.

22. Допустим капацитет за нагнетяване и добив - капацитет по газови месеци, посочен от заявителя в Заявлението му, с който потенциалният клиент кандидатства при разпределението на свободния капацитет за съхранение, алтернативно на предпочитания капацитет за нагнетяване и добив. Той представлява диапазон (минималната и максималната граница) на капацитет за нагнетяване и/или добив за съответния месец, в рамките на който потенциалният клиент е заинтересован и би приел разпределен капацитет, в случай че не може да бъде удовлетворен заявен от него предпочитан капацитет за някои от месеците. Общото количество на посочените в заявлението като минимални и като максимални допустими капацитети за всички месеци може да се различават от заявения капацитет за съхранение.

23. Газова година – период от време, започващ в 8.00 часа местно време на 15-ти април и завършващ в 8.00 часа местно време на 1-ви април на следващата календарна година.

24. Газов месец - период от време, започващ в 8.00 часа местно време на първия ден от даден календарен месец и приключващ в 8.00 часа местно време на първия ден от следващия календарен месец.

25. Газов ден - периода от време, започващ в 8.00 часа местно време на съответния ден и завършващ в 8.00 часа местно време на следващия ден.

26. Договор за съхранение – договор между Оператор и Клиент, чийто предмет включва достъп до капацитет на газохранилището и съхранение на количество природен газ доставено от клиента и прието за съхранение от Оператора по реда на договора;

27. „Оператор на съоръжение за съхранение“ е физическо или юридическо лице, което изпълнява функция по съхранение и което отговаря за експлоатацията на съоръжението за съхранение.

28. „Ползвател на съоръжение за съхранение“ е физическо или юридическо лице, което има сключен договор за съхранение на природен газ с оператора на съоръженията за съхранение на природен газ.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите правила са изготвени и приети на основание чл. 21, ал. 1, т. 13 и чл. 172, ал. 1 и чл. 172б, ал. 1 от Закона за енергетиката (изм. ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) и в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейският парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО, и изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносни мрежи на природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005, , както и на указанията на ERGEG за добри практики на операторите на системи за съхранение на природен газ 2004-10-06 /2005-23-03 и допълненията към тях 2011-01-02, с решение на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.